

Kunnanhallitus

AIKA 28.11.2022 klo 13:00 - 19:07**PAIKKA** Kunnanhallituksen huone**KÄSITELLYT ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 277	LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
§ 278	KÄSITTELYJÄRJESTYS	5
§ 279	PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT	6
§ 280	KUNNANVALTUUSTON 14.11.2022 TEKEMIEN PÄÄTÖSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA LAILLISUUDEN VALVONTA	7
§ 281	TAMMELAN UUDEN YHTENÄISKOULUN SUUNNITELMIEN HYVÄKSYMINEN	8
§ 282	VUODEN 2023 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2023 - 2025 TALOUSSUUNNITELMA	23
§ 283	OSAVUOSIKATSAUS 1 - 9/2022	25
§ 284	SEUTUKIRJASTO	27
§ 285	JÄSENEITYKSET LOUNAPLUSSA RY:N HALLITUKSEEN TOIMIKAUDEKSI 2023 - 2025	30
§ 286	LAUSUNTO FORSSAN KAUPUNGIN JÄTELAUTAKUNNALLE JÄTETAKSASTA VUODELLE 2023	31
§ 287	TÄYTTÖLUPA, KIRJASTOVIRKAILIJA 1.2.2023 ALKAEN	33
§ 288	TÄYTTÖLUPA, KIRJASTOAUTONKULJETTAJA- VIRKAILIJA 1.3.2023 ALKAEN	34
§ 289	VUONNA 2023 TOIMITETTAVIEN EDUSKUNTAVAALIEN ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKAT	35
§ 290	VUONNA 2023 TOIMITETTAVIEN EDUSKUNTAVAALIEN VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKAT	37
§ 291	VAALILAUTAKUNNAN JA VAALITOIMIKUNNAN ASETTAMINEN VUONNA 2023 TOIMITETTAVIIN EDUSKUNTAVAALEIHIN	39
§ 292	EDUSKUNTAVAALIEN ULKOMAINONTA	42
§ 293	VT. KUNNANJOHTAJAN ESITTELEMÄT MUUT AJANKOHTAISET ASIAT	44
§ 294	VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET	45
§ 295	LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT	46
§ 296	SAAPUNEET KIRJELMÄT	47

OSALLISTUJAT

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Pura Eero	13:00 - 19:07	Pj.	
	Rauhaniemi Jenni	13:09 - 19:07	1. varapj.	
	Vainio Heikki	13:00 - 19:07	2. varapj.	
	Pärssinen Simo	13:00 - 19:07	Jäsen	
	Rahkonen Maija-Stiina	13:00 - 19:07	Jäsen	
	Suutela Katariina	13:00 - 19:07	Jäsen	
	Alarto Manu	13:00 - 19:07	Jäsen	
	Jasu Olli-Pekka	13:00 - 19:07	Kv:n pj.	
	Kaunisto Jyri	15:47 - 19:07	Kv:n 2. varapj.	
	Leinikka Taavi	13:00 - 19:07	Esittelijä	
	Jokikoivu-Hiukkamäki Jaana	13:00 - 19:07	Pöytäkirjanpitäjä	

Muu	Häkkinen Päivi	13:11 – 14:03 15:37 - 16:15	Rehtori	§:t 281, 282
	Kauppi Jari	13:11 - 14:48 15:16 - 15:37	Tekninen johtaja	§:t 281, 282
	Laakso Paula	15:38 - 16:15	Varhaiskasvatus- päällikkö	§ 282
	Lintonen Pekka	15:38 - 16:15	Sivistystoimen- johtaja	§ 282
	Ojanen Soili	17:32 - 17:44	Kirjastonjohtaja	§ 284

Poissa	Kaakinen Sari		Kv:n 1. varapj.	
	Koivula Jarkko		Kv:n 3. varapj.	

ALLEKIRJOITUKSET

Eero Pura
puheenjohtaja

Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki
pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

277 - 296

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Tammelassa 30.11.2022

Katariina Suutela
pöytäkirjantarkastaja

Heikki Vainio
pöytäkirjantarkastaja

Ptk tark.

PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄPITO

Kunnantalo sekä julkisessa tietoverkossa 01.12.2022

Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki
hallintopäällikkö

---

*Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisessä allekirjoituspalvelussa.
Merkinnät hyväksymisestä ovat asiakirjan lopussa.*

Kunnanhallitus

§ 277

28.11.2022

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

KHALL 28.11.2022 § 277

Hallintosäännön 87 §:n mukaan: Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty osallistujille 24.11.2022.

Päätösehdotus: Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 278

28.11.2022

KÄSITTELYJÄRJESTYS

KHALL 28.11.2022 § 278

Hallintosäännön 87 §:n mukaan: Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 279

28.11.2022

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT

KHALL 28.11.2022 § 279

Hallintosäännön 95 §:n mukaan pöytäkirja pyritään tarkastamaan välittömästi toimitilien kokouksen jälkeen viimeistään kahden päivän kuluttua kokouksesta. Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisesti.

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä toimitilien kokousta seuraavana keskiviikkona tai sitä seuraavana arkipäivänä kuin siitä on vähintään päivää aikaisemmin ilmoitettu.

Pöytäkirja on tarkastettavissa 29.11.2022 ja tarkastettava viimeistään 30.11.2022. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä 1.12.2022 kunnanvirastossa ja samasta ajasta lähtien yleisessä tietoverkossa.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Jenni Rauhaniemen ja Katariina Suutelan, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina.

Päätös: Kunnanhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Katariina Suutelan ja Heikki Vainion, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina.

Kunnanhallitus

§ 280

28.11.2022

**KUNNANVALTUUSTON 14.11.2022 TEKEMIEN PÄÄTÖSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANO
JA LAILLISUUDEN VALVONTA**

KHALL 28.11.2022 § 280

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa mm. valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain 96 § kuuluu seuraavasti: ”Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.”

Kunnanvaltuuston 14.11.2022 pidetyn kokouksen päätökset § 61—66:

- 61 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 62 § Käsittelyjärjestys
- 63 § Pöytäkirjantarkastajat ja äänenlaskijat
- 64 § Määrärahamuutokset, liikenneväylien rakentaminen
- 65 § Kunnanjohtajan viran haettavaksi julistaminen/
rekrytointiprosessi
- 66 § Muut asiat

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää todeta, että valtuuston kokouksessa 14.11.2022 tehdyt päätökset § 61—66 ovat syntyneet oikeassa järjestyksessä, kuuluvat valtuuston toimivaltaan ja ovat muutoinkin lainmukaisia. Kunnanhallitus päättää panna edellä mainitut valtuuston kokouksessa 14.11.2022 syntyneet päätökset täytäntöön.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus	§ 286	11.10.2021
Kunnanvaltuusto	§ 73	25.10.2021
Kunnanhallitus	§ 34	25.01.2022
Kunnanvaltuusto	§ 4	31.01.2022
Kunnanhallitus	§ 142	16.05.2022
Kunnanvaltuusto	§ 26	30.05.2022
Kunnanhallitus	§ 189	20.06.2022
Kunnanhallitus	§ 281	28.11.2022

TAMMELAN UUDEN YHTENÄISKOULUN SUUNNITELMIEN HYVÄKSYMINEN

KHALL 11.10.2021 § 286

Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti uuden yhtenäiskoulun suunnittelua on jatkettu. Suunnittelun edetessä tulevia käyttäjäryhmiä on osallistettu suunnitelmien arvioinnissa. Saadun palautteen perusteella suunnitelmia on jalostettu käyttäjäryhmien tarpeita paremmin vastaaviksi.

Rakentamisen yleinen hintataso on noussut maailman laajuisesti ja tarvikkeissa on ilmennyt hetkittäin suoranaista pulaa. Kunnan edunvalvojana toimiva rakennuttajakonsultti on tehnyt päivitetyn tavoitehinta -arvio laskelman. Laskelman pohjana käytettiin jalostettua arkkitehtisuunnitelmaa ja rakentamisessa yleisesti käytettyä Haahtela -indeksiä, joka kuvaa tarjoushintatason kehittymistä. Uuden yhtenäiskoulun tarveselvityksen aikana Haahtela -indeksi oli 93,0. Kesäkuussa 2021 indeksi oli noussut 97,5. Nousun myötä tavoitehintaan on tullut lisäystä noin 600 000 euroa.

Kokonaisuudessaan kustannusarvio on noussut tarveselvityksestä noin 2 miljoonaa euroa, ollen kesällä 2021 noin 14 miljoonaa euroa. Koska kustannusarvio on noussut merkittävästi alkutilanteesta, kunta on teettänyt Inspira Oy:llä talouden painelaskelman. Laskelmassa arvioidaan kolmen eri vaihtoehdon taloudellisia vaikutuksia kunnan tulevaisuudelle. Jokainen tarkastelussa mukana oleva vaihtoehto stressaa kunnan taloutta. Päätös kokonaan uuden yhtenäiskoulun rakentamisesta tulee perustua toiminnallisuuteen eli mikä vaihtoehdoista vastaa parhaiten kunnan tulevaa tarvetta, kun tarkastelussa on mukana oppilasennuste, palveluiden painopisteen siirtyminen lapsista ja nuorista aikuisiin ja senioreihin sekä kunnan talous.

Liite: Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus 19.8.2021 / Inspira

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)
Päätöksen lapsivaikutukset: Ei

Valmistelija: Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää vastaanottaa ja hyväksyä Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -

raportin sekä esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto merkitsee selvityksen tietoonsa saatetuksi.

Käsittely kokouksessa:

Heikki Vainio ehdotti ja Maija-Stiina Rahkonen kannatti, että Kunnanhallitus päättää vastaanottaa Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -raportin sekä esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää suunnittelun loppuunsaattamisesta 12,5 m€:n kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämismvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Simo Pärssinen ehdotti neuvottelutaukoa. Puheenjohtaja määräsi neuvottelutauon, joka pidettiin klo 17:24 – 17:28.

Puheenjohtaja totesi, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Toimitetussa äänestyksessä kunnanjohtajan päätösehdotus sai kolme ääntä (Jenni Rauhaniemi, Simo Pärssinen ja Manu Alarto) ja Heikki Vainion tekemä ja Maija-Stiina Rahkosen kannattama ehdotus sai neljä ääntä (Eero Pura, Heikki Vainio, Maija-Stiina Rahkonen ja Katarina Suutela). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallitus päätti äänin 4-3 Heikki Vainion tekemän ja Maija-Stiina Rahkosen kannattaman ehdotuksen tulleen kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti vastaanottaa Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -raportin sekä esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää suunnittelun loppuunsaattamisesta 12,5 m€:n kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämismvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Manu Alarto ja kunnanjohtaja Kalle Larsson ilmoittivat jättävänsä erillään mielipiteen, jotka liitetään pöytäkirjaan.

KVALT 25.10.2021 § 73

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää suunnittelun loppuunsaattamisesta 12,5 m€:n kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämismvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Käsittely kokouksessa:

Puheenvuorojen aikana esitettiin kaksi vastaesitystä.

Kokoomuksen, Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmät esittivät, että

1. valtuusto merkitä tiedoksi Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokyky: Yhtenäiskoulun rahoitus -raportin
2. ja, että yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan valtuuston lainvoimaisen päätöksen mukaisesti eli kokonaan uuden koulun rakentamiseksi ilman nyt asetettavaa hintakattoa.

SDP:n valtuustoryhmän esittivät, että Kunnanvaltuusto päättää suunnittelunloppuunsaattamista 14 milj. euron kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Puheenjohtaja totesi, että on jätetty kaksi vastaesitystä ja että kokouksessa pidetään neuvottelutauko. Tauko pidettiin kello 19:58 – 20:08.

Kokoustaunon jälkeen valtuutettu Pärssinen pyysi puheenjohtajalta puheenvuoroa, puheenjohtaja myönsi puheenvuoron. Pärssinen ilmoitti aiemman ryhmien tekemän vastaesityksen täydennyksestä, kuulumaan seuraavasti 1. valtuusto päättää merkitä tiedoksi Inspira Oy:n laatiman Tammelan kunnan taloudellinen kantokirja: Yhtenäiskoulun rahoitus - raportin
2. ja, että yhtenäiskoulun suunnittelua jatketaan valtuuston lainvoimaisen päätöksen mukaisesti eli kokonaan uuden koulun rakentamiseksi 13,9 milj. hintakatolla.

Maija-Stiina Rahkonen esitti neuvottelutaukoa, puheenjohtaja määräsi neuvottelutauon. Tauko pidettiin 20:11 – 20:15.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ne jotka kannattavat Kokoomuksen, Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisen ja Vihreiden valtuustoryhmien vastaesitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat SDP:n ryhmäesitystä äänestävät EI.

Puheenjohtaja ehdotus äänestyksen suorittamisesta nimenhuutoäänestyksenä hyväksyttiin. Toimitetussa äänestyksessä Kokoomuksen, Kristillisdemokraattien, Perussuomalaisen ja Vihreiden valtuustoryhmien vastaesitys (JAA) sai 13 ääntä ja SDP:n ryhmäesitys (EI) sai 14 ääntä (Äänestyspöytäkirja liitteenä). Puheenjohtaja totesi, että SDP:n ryhmäesitys voitti äänin 13-14 jatkaen seuraavaan äänestykseen alkuperäisen päätösehdotuksen mukaisesti.

Manu Alarto esitti neuvottelutaukoa. Puheenjohtaja määräsi neuvottelutauon. Tauko pidettiin 20:22 – 20:27.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat SDP:n ryhmäesitystä äänestävät EI.

Puheenjohtaja ehdotus äänestyksen suorittamisesta nimenhuutoäänestyksenä hyväksyttiin. Toimitetussa äänestyksessä kunnanhallituksen esitys (JAA) sai 10 ääntä ja SDP:n ryhmäesitys (EI) sai 17 ääntä (Äänestyspöytäkirja liitteenä). Puheenjohtaja totesi, että SDP:n ryhmäesitys voitti äänin 10-17.

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti suunnittelunloppuunsaattamista 14 milj. euron kustannusarviossa ja että selvitetään uusimman osan säilyttämisvaihtoehto ja vaikutus uudisrakennuksen kustannusarvioon.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Keskustan valtuustoryhmän valtuutetut ilmoittivat jättävänsä erivän mielipiteen, joka liitetään pöytäkirjaan.

KHALL 25.01.2022 § 34

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on kaikille alle kouluikäisille tarkoitettua lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista tukevaa toimintaa. Varhaiskasvatusta tarjotaan kaikille 1-6 -vuotiaille. Heistä 5-6 -vuotiaat ovat myös esiopetuksessa. Varhaiskasvatus ja esiopetus muodostavat yhtenäisen jatkumon varhaiskasvatuksesta kouluun. Varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.

Kirkonkylässä Norrintiellä on Päiväkoti Taikatassu, johon sijoittuu uuden koulun valmistumisen jälkeen 1-4 -vuotiaiden varhaiskasvatuspaikat. Päiväkodissa on myös tarvittaessa mahdollisuus järjestää kahden esiopetusryhmän toiminta esimerkiksi viisivuotiaiden esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus.

Esiopetus

Esiopetuksen ikäluokka on 5-6 -vuotiaat lapset. Kuusivuotiaiden esiopetusta on ollut jo pitkään. Elokuusta 2021 esiopetusuudistuksen myötä esiopetusta laajennettiin kokeiluluontoisesti myös viisivuotiaille. Tammela on mukana valtakunnallisessa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Esiopetuksessa on tällä hetkellä kaksi ikäluokkaa. Yhtenäiskoulun suunnittelun alkuvaiheessa ei vielä ollut tietoa kaksivuotisen esiopetuksen alkamisesta ja silloin uuden koulun tilat suunniteltiin yhdelle esiopetusikäluokalle. Tämän hetkisten väestöennusteiden mukaan viisivuotiaiden esiopetus voidaan toteuttaa päiväkodissa ja kuusivuotiaiden uudessa koulussa; ihanne olisi, että kaikki mahtuisivat uuteen kouluun. Tällä mahdollistetaan joustavan esi- ja alkuopetuksen välinen yhteistyö ja yhteisopettajuus.

Väestöennusteiden mukaan Kirkonkylän alueen esiopetukseen on tulossa lähivuosina 25-31 esioppilasta/ikäluokka. Yhden esiopetusryhmän koko on 21 lasta ja kolme työntekijää esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus huomioiden. Jos lapsi on pelkässä esiopetuksessa, ryhmä koko on 13 ja yksi opettaja. Mikäli ryhmässä on tuen tarpeisia lapsia, lasten tarpeisiin varataan varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja ja riittävät varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut. Väestöennusteen mukaan uuden koulun tiloissa tulee olemaan kaksi esiopetusryhmää ikäluokkaa kohden. Kaksivuotisessa esiopetuksessa ryhmien määrä on neljä. Tämän lisäksi osa esioppilaista voi hakea luontoliikuntaryhmään, joka toimii esiopetusajan liikuntapuiston metsä- ja liikuntapaikoilla. Luontoliikuntaryhmän koko on 10-14 lasta ja kaksi työntekijää. Luontoliikuntaryhmille tulee myös varata tilat esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen.

Opetussuunnitelmien mukaan esiopetuksen keskeinen työtapana on leikki, joka toteutuu erilaisissa toiminta(leikki)ympäristöissä. Lapsi oppii

uusia asioita ja vuorovaikutustaitoja leikkien. Leikkiympäristöjen rakentamiseen vaadittava tilatarve on hieman isompi kuin luokkatila. Esioppilaan oppiminen tapahtuu pienemmissä ryhmissä, jotka liikkuvat toiminnasta toiseen joustavasti.

Kokonaan uusi koulu (vaihtoehto A) mahdollistaa sujuvan siirtymän eri tilojen välillä. Esioppilaat voivat käyttää joustavasti omien ryhmätilojen lisäksi ruoka- ja liikuntasalia, musiikki-, kotitalous- tai käsityönluokkia sekä joustavia oppimisen alueita. Yhteistyö tilojen käytön suhteen on sujuvampaa kuin erillisestä rakennuksesta käsin. Kokemusten mukaan yhteistyö jää, jos tilat ovat eri paikassa ja siirtymät vievät liikaa aikaa esiopetuspäivästä.

Kahden koulun malli (vaihtoehto B) eriyttää esi- ja alkuopetuksen erilliseen tilaan ja toiminta supistuu. Kaikista pienimmät lapset joutuvat siirtymään päivän aikana, eikä esiopetuspäivästä muodostu eheä kokonaisuus. Myös lisähenkilöstön tarve kasvaa, koska siirtymiin ja valvontaan tarvitaan enemmän henkilökuntaa. Myös esioppilaiden ja koululaisten kaunis piha-alue jää rakentamatta, eikä kasvatus- ja koulutustoiminnasta muodostu eheää oppimisympäristöä sisä- ja ulko-oppimisympäristöineen. Jos osa toimitiloista sijaitsee erillisessä rakennuksessa, toiminnan toteuttamista häiritsee hankalat siirtymät. Erillisten rakennusten välillä liikkuminen lisää henkilöstötarvetta jo pelkästään toiminnan siirtymien ja valvonnan vuoksi. Silloin lisätyöntekijöiden tarve on arviolta vähintään kahden työntekijän verran. Tämä kuitenkin riippuu lasten määrästä ja tarpeista. Mikäli kaikki toiminta on yhdessä samassa kiinteistössä, valvojan ja ohjaavan henkilöstön tarve vähenee, ja toiminta on mahdollista toteuttaa lakisääteisen suhdeluvun mukaan ilman siirtymiin tarvittavaa lisähenkilöstöä.

Esioppilaille tulee järjestää mahdollisuus esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen samassa paikassa kuin esiopetus järjestetään. Toisin sanoen sellainen malli ei ole mahdollista, että esiopetus on koulussa ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus päiväkodissa. Vaan nämä tulee järjestää samassa paikassa. Toiminnan luonne voi sisältää esimerkiksi luontoliikuntaa esiopetusta metsäpaikalla, mutta silloinkin lapsen varhaiskasvatuspaikka on sama, missä luontoliikuntaryhmä on kirjoilla. Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen toiminta-aika on vähintään klo 6.30-17 välillä, tai tarpeen mukaan klo 6-18 välillä. Varhaiskasvatuksessa järjestetään aamupala, lounas ja välipala. Mikäli varhaiskasvatuspaikka on auki klo 18 asti, lapselle tarjotaan päivällinen. Toiminnan sujuvuuden kannalta ruokailujen järjestäminen on järkevää toteuttaa samassa kiinteistössä esiopetustilojen kanssa. Mikäli ruokailupaikat sijaitsevat eri kiinteistössä, tarvitaan siirtymävaiheeseen enemmän henkilökuntaa. Eri kiinteistöissä toteutettu toiminta lisää siivouksen määrää.

Yhden koulun malli mahdollistaa esiopetukselle kaikkien koulun tilojen käytön sujuvammin kuin kahden koulun malli. Esiopetuksen toteuttamiselle on eduksi se, että esiopetuksen tilat sijaitsevat lähellä ruoka- ja liikuntasalia, jolloin niitä on joustava käyttää. Myös helppo kulku musiikki ja kädentaitojen toimitiloihin sujuvoittaa toimintaa.

Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen toteuttamisessa eduksi on riittävän isot eteistilat, useampi pienryhmätila/toimitila, tilat lakisäännöisille suunnitteluajoille ja riittävät varastot. Nämä ovat nykyisissä Kirkonkylän esiopetusyksiköissä henkilökunnan kokemusten mukaan olleet puutteelliset. Kun esiopetus sijaitsee koulun kanssa samassa kiinteistössä, joustavan esi- ja alkuopetuksen toteuttaminen mahdollistuu. Esioppilaiden siirtyessä koulun uusiin tiloihin, Päiväkoti Taikatassun tilat riittävät väestöennusteen mukaan 1-4 –vuotiaiden tai 1-5 -vuotiaiden varhaiskasvatukseen. Kaikkia esiopetusryhmiä ei ole mahdollista jättää päiväkodille, koska silloin nykyiset tilat jäävät ahtaiksi toiminnan järjestämiselle. Kunnolliset tilat mahdollistavat hyviä oppimistuloksia ja luovat ympärilleen viihtyvyyttä niin esioppilaille kuin työntekijöille.

Perusopetus

Uuden koulukeskuksen suunnittelu aloitettiin v.2018 tarveselvityksellä, joka sisältää mm. tilaohjelman ja uuden koulun pedagogisen vision. Pedagogisen suunnitelma on ollut pohjana uuden koulurakennuksen tilatarpeen määrittelylle. Pedagogisen vision mukaan tavoitteena on koulu, jossa toteutuu opetussuunnitelman mukaisesti yhteistyö, kiireettömyys, osallisuus, yhteisöllisyys, joustavuus sekä selkeä pedagogiikka. Pedagogisen vision mukaan Tammelan uusi koulukeskus on monien mahdollisuuksien talo, jossa toteutetaan vahvuus –ja positiivisuuspedagogiikkaa lapsilähtöisesti. Keskiössä on myös luonto ja liikkuminen Tammelan kunnan arvojen mukaisesti.

Yhdessä yhteisessä koulurakennuksessa tilat ovat yhteiskäyttöinen resurssi, joka on kaikkien talon käyttäjien käytettävissä. Esim. käsityöluokkaa voivat käyttää niin eskarilaiset kuin isommatkin oppilaat. Tilojen suunnittelussa on huomioitu toiminnallisuus siten, että ryhmätyötilat sijaitsevat helposti tavoitettavissa luokkatilojen läheisyydessä. Lapsiryhmien ja etenkin erityislasten siirtymätilanteet helpottuvat, kun siirrytään paikasta toiseen tutun talon sisällä.

Opetussuunnitelman edellyttämä yhteisopettajuus lisääntyy ja pedagogisesti tärkeät tehtävien vaihdot on helpompia ja edullisempia toteuttaa samassa kiinteistössä. Henkilöstöresurssia voidaan käyttää tehokkaammin. Käytetty pedagogiikka on joustavampaa ja monipuolisempaa.

Yhteisöllinen toimintakulttuuri toteutuu helpommin ja aidompana, kun ollaan samassa kiinteistössä.

Oppilaiden osallisuus lisääntyy sekä eri ikäisten oppilaiden yhteistoiminta helpottuu arjessa. Oppilaiden koulunkäynnin järjestäminen paranee, kun eri luokka-asteiden nivelvaiheet helpottuvat ja oppilaantuntemus lisääntyy. Koulupäivän käytänteet ovat sujuvampia samassa talossa. Esim. oppilashuollon palveluiden käyttäminen ja ruokailujen järjestäminen ja ruokailuihin siirtyminen. Pienten lasten siirtyminen ruokailuun pihan poikki säällä kuin säällä vie paljon aikaa. Haitta on päivittäinen.

Opetushenkilöstön määrään yhden koulukiinteistön ratkaisulla ei ole vaikutusta.

Säilytetään nykyinen alakoulun siipi

Nykyinen alakoulun siipi säilytetään ja sinne tehdään tilat esiopetukselle (2v) ja luokka-asteille 1-3. Tiloihin saadaan niukasti riittävät tilat. Kuitenkin esim. tarvittavien ryhmätyötilojen riittävän määrän toteuttaminen on haasteellista. Tilat on varusteltava uudisrakennuksen tasoisesti.

Esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyö on nykyistä luontevampaa, kun toiminnot ovat samassa rakennuksessa. Myös joustava siirtyminen esiopetuksesta alkuopetukseen toteutuu helpommin.

Säilytettävän siiven aulatila toimisi hyvin joustavana, avoimena oppimisalueena. Tila voitaisiin varustaa pienempien oppilaiden sisäliikuntaan sopivaksi, mikä helpottaisi uudisrakennuksen liikuntatilojen ahtautta.

Ruokailu tapahtuisi uudisrakennuksessa, mikä aiheuttaa lisätarvetta vaatesäilytykselle uudisrakennuksen puolella. Ruokailuun siirtyminen ja sieltä palaaminen vie paljon aikaa oppitunneista ja vaatii valvontaresurssia. Haitta on jatkuva ja päivittäinen.

Uuden koulurakennuksen joustavat yhteiskäyttöön tarkoitetut tilat ovat teoriassa kaikkien luokka-asteiden käytettävissä, siis myös eri rakennuksessa olevien esi- ja alkuopetuksen oppilaiden. Kuitenkin käytännössä siirtyminen talosta toiseen, etenkin pienten oppilaiden kanssa, ei arjessa kovinkaan usein toteudu.

Koulun yhtenäisen toimintakulttuurin luominen ja toteuttaminen on haastavaa, kun ollaan eri kiinteistössä. Muodostuu helposti pienten koulu ja isojen koulu.

Koko koulun piha-alue jää pienemmäksi ja täytyy suunnitella uudelleen.

Opetushenkilöstön määrään ei tilaratkaisulla ole vaikutusta.

Teknisen toimen arvio

Kokonaan uuden koulun (vaihtoehto A) tai vaihtoehtoisesti osittain uuden koulu ja saneerauksen vaihtoehtoja (vaihtoehto B) verratessa voidaan todeta, että laajennuksen kanssa käyttööme olisi jäämässä osin tehottomia neliöitä ja jonka yhteenlaskettu perustamiskustannus kustannusarvioiden pohjalta jopa ylittää kokonaan uuden koulun rakentamiskustannukset.

Kustannusarvio vaihtoehdossa B, on laajennuksen osalta laadittu 52% korjausasteella, jolloin muutokset koskevat vain alueita paikallisesti, ei koko rakennuksen saneerausta. Kustannusarviossa ei myöskään ole suunniteltu taloteknisten järjestelmien päivitystä nykypäivän vaatimuksille.

Tekninen toimi on tehnyt vaihtoehtojen välillä vertailuja omien tukipalveluiden, eli ruoka- ja puhdistuspalvelut, sekä teknisen ylläpidon osalta. Vertailussa ruoka- ja puhdistuspalvelujen osalta vaihtoehto B lisää henkilöstökuluja arviolta yhden henkilön osalta, joka tarvikkeineen vuodessa olisi noin 37.000€. Ruoka- ja puhdistuspalvelujen osalta voidaan lisäksi todeta, että mitä nuoremista asiakkaista on kyse, sitä enemmän kohdistuu tekniselle toimelle järjestettävää tukipalvelua. Rakennuksen teknisen ylläpidon osalta laajempi pinta-ala ja tilavuus tuovat jo suoraan lisäkustannuksia, eli näiden osalta tekninen on tarkastelussaan päätynyt 22.500€ vuotuisen lisäkuluun vaihtoehdossa B.

Talous

Molempien vaihtoehtojen osalta on valmistelussa taloudellinen tarkastelu. Tarkastelun tekee Inspira Oy ja tarkastelu esitellään valtuutetuille valtuustoinfossa 27.1.2022. Kattava taloudellinen tarkastelu olisi tässä kohtaa ennen aikaista vaikka molempien vaihtoehtojen kustannusarviot on jo tiedossa. Kokonaan uuden yhtenäiskoulun kustannusarvio on 14.9 miljoonaa euroa. Osittain uuden yhtenäiskoulun kustannusarvio on 15.3 miljoonaa euroa. Käyttötalouden kannalta kokonaan uusi yhtenäiskoulu on vaihtoehtoista parempi, koska osittain uusi yhtenäiskoulu lisää henkilöstökuluja. Lisäksi kiinteistöhuollon ja ruoka- ja puhdistuspalvelun kulut ovat osittain uudessa yhtenäiskoulussa kokonaan uuden yhtenäiskouluun verrattuna korkeammat. Kustannusarvioiden ja käyttötalouden vertailu osoittaa, että kunnan talouden kannalta kokonaan uusi yhtenäiskoulu on vaihtoehtoista parempi.

Yhteenveto

Kokonaisarvion osalta huomio kannattaa kiinnittää talouden lisäksi tarkastelussa olevien vaihtoehtojen toiminnallisiin eroihin. Nämä toiminnalliset erot lopulta ratkaisevat, ovatko eri käyttäjäryhmät tyytyväisiä lopulliseen ratkaisuun. Asiantuntijoiden arviointien perusteella kokonaan uusi yhtenäiskoulu vastaa parhaiten asetettuihin tavoitteisiin. Lasten ja nuorten edunmukaista on rakentaa eheä oppimisympäristö, jossa esimerkiksi tuentatarpeellisten lasten tarpeet ovat huomioitu.

Muunneltavuuden osalta kokonaan uusi yhtenäiskoulu on rakennusteknisesti paremmin muuttuviin tarpeisiin vastaava. Samalla eheä luontopiha osana oppimisympäristöä on asetettujen tavoitteiden mukainen.

Valmistelija:

Kunnanjohtaja Kalle Larsson, puh. 0400 695 679
Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 8611 788
Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675
Koulukeskuksen rehtori Pirjoriitta Olkkonen, puh. 040 579 0522
Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso, puh. 050 372 2267
Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, puh. 050 569 6348

Ruoka- ja puhdistuspalvelujohtaja Satu Tienhaara, puh. 050 382 8505
Talonrakennusmestari Mika Suontausta, puh. 0500 813 132

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tämä päättää

1. merkitä tietoon saatetuksi toimialojen valmisteleman selvityksen kokonaan uuden ja osittain uuden yhtenäiskoulun vaihtoehtojen osalta,
2. todeta, että vaihtoehtojen selvittäminen on tehty riittävän laaja-alaisesti ja
3. kilpailutettu suunnittelu toteutetaan loppuun kokonaan uuden yhtenäiskoulun vaihtoehdolla.

Käsittely kokouksessa:

Keskustelun kuluessa Maija-Stiina Rahkonen esitti, että kunnanhallitus päättää

1. jättää asia pöydälle, koska taloudellisen kantokyvyn raportti on ollut käytettävissä vasta vuorokautta ennen kunnanhallituksen kokousta.
2. taloudellisen kantokyvyn raporttia ei ole tehty valtuuston päättämässä 14 miljoonan euron kustannusarviossa.

Esitys raukesi kannattamattomana.

Kunnanhallitus totesi että kantokyvyn raportti saapui vain vuorokautta ennen kokousta, jolloin heillä ei ollut riittävästi aikaa perehtyä asian sisältöön.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti päätösehdotus.

KVALT 31.01.2022 § 4

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää

1. merkitä tietoon saatetuksi toimialojen valmisteleman selvityksen kokonaan uuden ja osittain uuden yhtenäiskoulun vaihtoehtojen osalta,
2. todeta, että vaihtoehtojen selvittäminen on tehty riittävän laaja-alaisesti ja
3. kilpailutettu suunnittelu toteutetaan loppuun kokonaan uuden yhtenäiskoulun vaihtoehdolla.

Käsittely kokouksessa:

Maija-Stiina Rahkonen esitti, että kohtaan 3. lisätään lisäys valtuuston hyväksymässä 14 milj. euron kustannusarviossa. Puheenjohtaja totesi,

että vastustusta lisäyksestä ei syntynyt, päätetään lisätä kohtaan 3. tarkennus valtuuston päätöksestä.

Päätös:

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti

1. merkitä tietoon saatetuksi toimialojen valmisteleman selvityksen kokonaan uuden ja osittain uuden yhtenäiskoulun vaihtoehtojen osalta,
2. todeta, että vaihtoehtojen selvittäminen on tehty riittävän laaja-alaisesti ja
3. kilpailutettu suunnittelu toteutetaan loppuun valtuuston hyväksymässä 14 milj. euron kustannusarviossa kokonaan uuden yhtenäiskoulun vaihtoehdolla.

KHALL 16.05.2022 § 142

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 31.01.2022 päättänyt yksimielisesti asettaa Tammelan yhtenäiskouluhankkeen suunnittelun käyntiin niin, että hankkeen urakkakilpailutus on toteutettavissa vuoden 2022 aikana. Hankkeelle asetettiin 14 milj. euron hintakatto.

Hankkeen kokonaisuikatauluun sisältyi kriittisesti myös varsinaisen rakentamisen aloittaminen niin, että liikuntasaliin, liikuntapaikkaan saadaan OKM:n/aluehallintoviraston myöntämä avustus, josta päätös on tulossa toukokuun 2022 aikana. Avustuksen saamisen yhtenä ehtona on, että rakentaminen aloitetaan vielä lokakuussa 2022.

Vuoden 2022 alussa rakennuskustannuksissa oli havaittavissa osittain jo helpotusta koronan aiheuttamien hinnannousujen osalta ja näkymä hintakaton saavuttamiseksi oli realistinen. Suunnittelun edetessä yhteiskunnallinen tilanne koki kuitenkin uusia merkittäviä muutoksia, jotka ovat nostaneet indeksiä merkittävästi.

Suunnittelussa tiedostettiin asetettu hintakatto ja hintakaton saavuttamiseksi suunnittelussa oli myös tehty suunnittelulähtöisiä rakennuskustannusten kevennyksiä, kuten vaihtoehtoinen pilariton julkisivu.

Hankkeen rakennuslupatasoiset suunnitelmat ovat valmistuneet ajallaan ja ovat nyt hyväksyttävänä. Suunnitelmien lopullinen muoto on kokonaisuus, jonka suunnittelijat yhdessä käyttäjien sekä suunnittelun ohjausryhmän johdolla ovat toteuttaneet.

Ennen kokouksen alkua tarkastellaan valmistuneet suunnitelmat sekä näiden pohjalta laadittu tarkennettu kustannusarvio.

Oheismateriaali:

Kustannuslaskelma
Arkkitehtisuunnitelma

Valmistelija:

Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 8611 788

Päätösehdotus: Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Käsittely kokouksessa:

Vt. kunnanjohtaja teki kokouksessa seuraavan sisältöisen päätösehdotuksen.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle päätettäväksi, että se

1. hyväksyy laaditut suunnitelmat toiminnallisesti ja laadullisesti tarkasteltuna edullisemmalla pilarittomalla vaihtoehdolla, mutta
2. palauttaa suunnitelmat muutettavaksi niin, että suunnitelmista poistetaan liikuntasali kokonaisuudessaan sekä
3. valtuuttaa teknisen toimen selvittämään kokonaan erillisen liikuntahallin rakentamisen liikuntapuiston alueelle
4. hyväksyy talousarviomuutoksen, jossa yhtenäiskoulun varauksesta kiinnitetään erillisen liikuntahallin rakentamiseen kuluvalle vuodelle 2022 1,0milj. euroa sekä vuodelle 2023 0,7milj. euroa.

Koska rakennuskustannusten jyrkkä nousu on ollut merkittävää, antaa ratkaisu koulun suunnitteluun lisää aikaa jonka aikana, markkinatilanteen rauhoituttua, kustannusten nousun oletetaan pysähtyvän ja lähtevän laskuun.

Toteutettavalla ratkaisulla on myös vaikutusta seudullisesti työllisyyteen, erillisen pelkän liikuntahallin rakentaminen pudottaa kilpailutettavien urakoiden kokonaishintoja niin, että ratkaisu avaa paikallisille pienyrityksille laajemman mahdollisuuden osallistua kilpailutukseen.

Päätös: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se

1. hyväksyy laaditut suunnitelmat toiminnallisesti ja laadullisesti tarkasteltuna ja;
2. palauttaa suunnitelmat muutettavaksi niin että suunnitelmassa edetään pilarillisella vaihtoehdolla ja, että suunnitelmista poistetaan liikuntasali kokonaisuudessaan sekä;
3. valtuuttaa teknisen toimen selvittämään kokonaan erillisen liikuntahallin rakentamisen liikuntapuiston alueelle ja;
4. hyväksyy talousarviomuutoksen, jossa yhtenäiskoulun varauksesta kiinnitetään erillisen liikuntahallin rakentamiseen kuluvalle vuodelle 2022 1,0milj. euroa sekä vuodelle 2023 0,7milj. euroa.

Päätösehdotus: Kunnanvaltuusto päättää kunnanhallituksen esityksen mukaisesti

1. hyväksyä laaditut suunnitelmat toiminnallisesti ja laadullisesti tarkasteltuna,
2. palauttaa suunnitelman muutettavaksi niin, että suunnitelmassa edetään pilarillisella vaihtoehdolla ja että suunnitelmista poistetaan liikuntasali kokonaisuudessaan,
3. valtuuttaa teknisen toimen selvittämään kokonaan erillisen liikuntahallin rakentamisen liikuntapuiston alueelle sekä
4. hyväksyä talousarviomuutoksen, jossa yhtenäiskoulun varauksesta kiinnitetään erillisen liikuntahallin rakentamiseen 1,0 milj. euroa vuodelle 2022 ja 0,7 milj. euroa vuodelle 2023.

Käsittely kokouksessa:

Merkittiin pöytäkirjaan, että Kati Leino saapui tämän pykälän käsittelyn alussa kello 18.05.

Rakennusarkkitehti Joni Lindberg Luovaus Oy:stä esitteli uuden yhtenäiskoulun asiaa kokouksessa kello 18.06 – 18.43 ja poistui ennen päätöksentekoa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Kristiina Liinaharja saapui tämän pykälän käsittelyn aikana kello 18.41.

Tekninen johtaja Jari Kauppi esitteli asiaa kokouksessa kello 18.44 - 18.52.

Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen esitteli asiaa kokouksessa kello 18.55 – 18.58.

Valtuustoryhmien ryhmäpuheenvuorot käyttivät Maija-Stiina Rahkonen Keskustan valtuustoryhmästä, Ismo Ojansuu SDP:n valtuustoryhmästä, Manu Alarto Kokoomuksen valtuustoryhmästä.

Keskustelun kuluessa valtuutetuilta tulleet huomiot pohjaesitykseen puheenjohtaja esittää muutettua ehdotusta kunnanhallituksen tekemään esitykseen.

Muutettu ehdotus:

Kunnanvaltuusto päättää kunnanhallituksen esityksen mukaisesti

1. hyväksyä laaditut suunnitelmat toiminnallisesti ja laadullisesti tarkasteltuna,

2.palauttaa suunnitelman muutettavaksi niin, että suunnitelmassa edetään ja että suunnitelmista poistetaan liikuntasali kokonaisuudessaan,

3.valtuuttaa teknisen toimen valmistelemaan kokonaan erillisen liikuntahallin rakentamisen liikuntapuiston alueelle sekä

4.hyväksyä talousarviomuutoksen, jossa yhtenäiskoulun varauksesta kiinnitetään erillisen liikuntahallin rakentamiseen 1,0 milj. euroa vuodelle 2022 ja 0,7 milj. euroa vuodelle 2023.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti muutettu päätösehdotus.

KHALL 20.06.2022 § 189

Valtuusto palautti 30.5.2022 päätöksellään yhtenäiskoulun suunnitelmat muutettavaksi siten, että suunnitelmista poistetaan liikuntasali kokonaisuudessaan. Arkkitehti on nyt laatinut luonnoksien ja saamansa ohjeistuksen pohjalta päivitetty suunnitelmat, joista liikuntasali on poistettu sekä myös tätä palvelevat muut tilat, kuten pesu- ja pukutilat. Lisäksi muutoksessa liikuntasalisiiven muut tilat, jotka edelleen jäävät palvelemaan koulukeskuksen toimintaa, ovat sijoitettu jäävään osuuteen.

Suunnittelun etenemisen kannalta mahdolliselta ylimääräiseltä työltä välttymiseksi esimerkiksi taloteknisten erityissuunnitelmien osalta, tulee näiden pohjalla olevat arkkitehtisuunnitelmat olla pääosin lukittuina.

Oheismateriaali: Arkkitehtisuunnitelmat

Valmistelija: Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 8611 788

Esittelijä Kunnanjohtaja Taavi Leinikka

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä arkkitehdin laatimat yhtenäiskoulun uudet suunnitelmat suunnittelun jatkamiseksi. Suunnitelmiin voidaan vielä tehdä pienimuotoisia teknisesti ja toiminnallisesti tarvittavia korjauksia.

Asian käsittely: Asia käsiteltiin kokouksessa ensimmäisenä varsinaisena asiana. Rakennusarkkitehti Joni Lindberg esitteli Teams-yhteyden välityksellä yhtenäiskoulun päivitettyjä suunnitelmia klo 17.00—17.40. Tekninen johtaja Jari Kauppi oli asiantuntijana läsnä kokouksessa klo 17.00—17.40 vastaamassa asiaan liittyviin kysymyksiin.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Tekninen johtaja

KHALL 28.11.2022 § 281

270/02.05.02/2021

Arkkitehti Joni Lindbergin johdolla Tammelan uuden yhtenäiskoulun suunnittelu on saatu siihen valmiuteen, että rakennuslupakäsittely voidaan jo aloittaa sekä asettaa alustavasti urakalaskentavaiheen tavoitteet vuodelle 2023. Suunnitelmat on laadittu ohjausryhmän ohjaamana yhdessä erityissuunnittelijoiden sekä myös aktiivisessa yhteistyössä käyttäjien kanssa.

Hankkeen etenemisen aikana yhteiskunta on kohdannut poikkeuksellisia vastoinkäymisiä, joilla on ollut pääosaltaan suurin merkitys kustannusten nousuun, eikä tavoiteltua kustannusarviota ole saavutettu. Kustannusten seurannassa on käytetty apuna HAAHTELA-tarjoushintaindeksiä, jossa seutukuntamme sijoittuu indeksialueelle 4. Indeksien seurannassa on lähes koko vuoden 2022 saatu seurata jyrkkää kustannusten nousuennustetta, mutta nyt alkutalven viimeisimmät ennusteet näyttävät mahdollista kustannusten laskua. Todettavissa on myös ollut rakentamisen hiljeneminen ja tästä aiheutuva kilpailun kiristyminen, jopa hankkeiden keskeyttämisistä, eli vähenevistä urakoista yhä useampi on tekemässä tarjousta.

Viimeisimmän kustannusarvion ylitys tavoitteeseen nähden on kuitenkin selvä, lähes kaksi miljoonaa euroa yli tavoitellun hintatason, mutta koska hinnan muodostuminen on riippuvainen monesta eri tekijästä, varmuutta lopullisen toteutuvan hinnan osalta ei voida sanoa. Kustannuslaskennan ja esiin nousseiden seikkojen pohjalta voidaan todeta, että asetettu hintakatto tulee ylittymään lähes kymmenellä prosentilla.

Edellä esitettyjen seikkojen pohjalta, kustannusennusteen lasku yhdessä kilpailun kiristymisen sekä lisäksi urakoiden mahdollisen indeksidonnaisuuden kanssa, oikea-aikaista hankinnan ajankohtaa on vaikea määrittää. Voimme vain varmuudella todeta nykytilanteen verrattuna lähtötilanteeseen, jossa hankesuunnitelma alkujaan on laadittu.

Liitteet:

Asemapiirustus
Muut piirustukset:
Suunnitelma 1. krs
Suunnitelma 2. krs
Pohjapiirros, ullakko
Pohjapiirros, väestönsuoja
Leikkauskuva sivusta
Julkisivu etelään
Julkisivu länteen
Julkisivu pohjoiseen
Julkisivu itään
Vesikatto

Valmistelija: Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 861 1788

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

- 1) valtuusto hyväksyy arkkitehdin laatimat yhtenäiskoulun suunnitelmat,
- 2) aloitetaan rakennusluvan hakeminen pääsuunnittelijan johdolla sekä
- 3) valtuusto valtuuttaa teknisen johtajan yhdessä rakennuttajakonsultin kanssa valmistelemaan urakkakilpailutuksen aloittamisen vuoden 2023 alkupuolella.

Lopullisen tarjouspyyntöaineiston sekä kilpailutuksen aikataulun urakoiden osalta käsittelee, hyväksyy ja päättää kunnanhallitus.

Asian käsittely: Tekninen johtaja Jari Kauppi oli kokouksessa läsnä klo 13.11—14.48 esittelemässä koulun suunnitelmia. Rehtori Päivi Häkkinen oli kokouksessa läsnä klo 13.11—14.03 asian esittelyn aikana kommentoimassa suunnitelmia.

Päätös: Kunnanhallitus päätti jättää asian pöydälle.

Kunnanhallitus

§ 282

28.11.2022

VUODEN 2023 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2023 - 2025 TALOUSSUUNNITELMA**KHALL 28.11.2022 § 282**

217/02.02.00/2022

Vuoden 2022 aikana Tammelan ja koko seutukunnan väestömäärä on jatkanut laskuaan. Syntyvyys on pienempää kuin kuolleisuus ja kuntaan muuttaneiden osuus on pysynyt matalampana kuin luonnollinen väestön kehitys. Vuoden 2022 aikana on pyritty myymään asuin- ja yritystontteja ja tätä kautta saada kuntaan uusia asukkaita ja yrittäjyyttä. Tätä työtä tullaan jatkamaan vuoden 2023 aikana.

Vuosi 2023 alussa aloittavat hyvinvointialueet SOTE-palveluiden tuottamisessa. Osana SOTE-uudistusta kuntien rahoitusta leikataan ja siirretään hyvinvointialueille. Rahoituksen muutos pienentää kunnan toimintakuluja noin 20 miljoonalla eurolla. Vastaavasti verorahoitus pienenee noin 9,5 miljoonalla eurolla ja valtionosuudet pienenevät noin 9,8 miljoonalla eurolla.

Merkittäviä muita toiminnallisia muutoksia kunnan käyttötalouden puolella ei tule tapahtumaan. SOTE-muutoksen jälkeen merkittävimmät kulut ovat henkilöstökulut, noin 58 % kokonaiskuluista. Henkilöstökuluissa on huomioitu 2022 palkkaratkaisut. Talousarvion raamin hyväksymisen jälkeen verorahoitusennuste vuodelle 2023 kasvanut ja talousarvio on laadittu viimeisimmän ennusteen perusteella. HYTE-työn osalta kunnat tulevat saamaan valtionosuutta vuonna 2023 perustuen ns. HYTE-kertoimeen. Tammelan osalta HYTE:n valtionosuus on noin 120 000 euroa vuonna 2023.

Vuoden 2023 talousarvio osoittaa vuosikatteeksi 3,1 miljoonaa euroa. Investointiesitys on 7,9 miljoonaa euroa vuodelle 2023. Merkittävimmät investoinnit ovat uusi koulu, liikuntahallin liikuntapuistoon sekä Riihivalkama-Porras runkoviemärin loppuunsaattaminen. Investointien toteuttaminen tulee nostamaan kunnan lainakantaa toteutuessaan vuonna 2023 noin 6,0 miljoonalla ja vuonna 2024 noin 9,0 miljoonalla eurolla. Jotta tulevista investoinneista ja lainanmaksuista selvitään, kunnan vuosikatteen tulee tulevina vuosina olla vähintään 3,0 miljoonan euron tasolla. Investointeihin liittyy riskejä, sillä energian hinnannousu ja yleinen hinnannousu on jo vaikuttanut hintoihin sekä korkojen nousun seurauksena lainanhoito tulee kalliimmaksi. Lainanhoitokulujen osalta on laskettu 2,5 %:n mukaan.

Oheismateriaali: Talousarvio 2023

Valmistelija: Vt. kunnanjohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140

Esittelijä: Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus esittää 2023 talousarviota valtuustolle hyväksyttäväksi huomioiden keskustelussa esitetyt ja kannatetut muutokset ja lisäykset.

Asian käsittely: Tekninen johtaja Jari Kauppi oli läsnä kokouksessa klo 15.16—15.37 esittelemässä teknisten palveluiden talousarvioesitystä. Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, rehtori Päivi Häkkinen ja varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso olivat läsnä kokouksessa klo 15.37—16.15 esittelemässä sivistyspalveluiden talousarvioesitystä.

Päätös: Kunnanhallitus päätti huomioida talousarvioesityksessä seuraavat asiat:

- 1) Lisätään talousarviokirjaan elinvoiman ja työllisyyden palvelualueetta koskevaan tekstiin lause ”Yritysneuvontapalveluiden järjestämistä tullaan tarkastelemaan osana Tammelan uutta strategiaa”.
- 2) Varhaiskasvatuksen maksuttomuus toteutetaan talousarvioesityksen mukaisesti.
- 3) Riihivalkaman lähiliikuntapaikan kunnostamiseen varattu 40 000 € poistetaan sivistyslautakunnan investointiesityksestä.
- 4) Tekniset palvelut lisäävät myös 1.8.—31.12.2023 väliseksi ajaksi kiinteistön palvelualueelle sekä ruuan ja puhdistuksen palvelualueelle määrärahat Myllykylän koulun osalta.
- 5) Rantapuistoa koskevan hankkeen investointimäärärahat jaetaan vuosille 2023 ja 2024.
- 6) Liikenneväylistä Tammelankuja + hule palautetaan teknisen lautakunnan investointeihin vuodelle 2023 (yhteensä 60 000 €).
- 7) Pyöräilyn edistämissuunnitelmaa varten varataan teknisen lautakunnan investointeihin 20 000 € vuodelle 2023. Pyöräilyn edistämissuunnitelma tarvitaan, jotta olisi mahdollisuus hakea valtiolta avustusta pyöräilyä edistäviin hankkeisiin. Tähän on mahdollista saada 75 % valtionavustusta.
- 8) Liikuntahalli ei toteudu vuonna 2022 suunnitellun mukaisesti. Teknisen lautakunnan investointeihin varataan määrärahaa 1,5 miljoonaan euroa aiemman esitetyn 1,2 miljoonan euron sijaan.
- 9) Portaan koulun palstoitusalueen yms. viemärointiin varataan teknisen lautakunnan investointeihin 40 000 € vuodelle 2023 ja 25 000 € vuodelle 2024.

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle vuoden 2023 talousarvioesityksen ja vuosien 2023—2025 taloussuunnitelman hyväksymistä ottaen huomioon edellä olevat asiat.

Kunnanhallitus päätti valtuuttaa talous- ja hallintojohtajan tekemään talousarvioesitykseen teknisluonteisia korjauksia tarpeen vaatiessa.

Tiedoksi: Valtuusto

Kunnanhallitus

§ 283

28.11.2022

OSAVUOSIKATSAUS 1 - 9/2022**KHALL 28.11.2022 § 283**

150/02.02.00/2021

Syyskuun lopun osalta käyttötalous on toteutunut koko lailla talousarvion mukaisesti. Merkittävimmät poikkeukset ovat avustustulojen kertymisessä. Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan muilta osin talousarvion mukaisesti.

Toimintakulujen toteuma syyskuun lopussa oli 30,2 miljoonaa euroa, joka on linjassa talousarvion kanssa. Palvelujen ostojen ennustetaan hieman ylittyvän johtuen FSHKY:n budjetin ylityksestä (ennuste), joka heijastunee myös kuntien maksuosuuksiin.

Verorahoitusta (kunnan tulovero, yhteisövero, kiinteistövero) on tammi-syyskuun osalta kertynyt 19,4 miljoonaa euroa, 78,5 % talousarvioon (tasainen käyttö) verrattuna. Yhteisöveron tuottoa on varattu talousarvioon 1,46 miljoonaa euroa ja tammi-syyskuun aikana kertynyt 1,3 miljoonaa euroa. Verorahoituksen ennustetaan kertyvän hieman talousarviota enemmän. Tammi-syyskuun osalta vuosikate on 3,1 miljoonaa euroa. Vuosikatetta parantaa ennakoitua parempi verotulojen kertymä.

Investointeihin on varattu 5,8 milj. euroa vuodelle 2022. Tammi-syyskuun toteuma investointien osalta oli 1,5 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä investointeja olivat uuden kirjastoauton hankinta, yhtenäiskoulun suunnittelu 294 tuhatta euroa ja Riihivalkama-Porras runkoviemäri 527 tuhatta euroa. Investointien ennustetaan toteutuvan vuoden loppuun mennessä noin 3,1 miljoonalla eurolla. Yhtenäiskouluinvestointi on viivästynyt ja osana yhtenäiskoulun kokonaissuunnittelua, koulun yhteyteen alun perin suunniteltu liikuntasali tullaan rakentamaan erillisenä liikuntapuistoon.

Maksuvalmius on ollut kohtalainen. Syyskuun lopussa käytettävissä olevat rahat olivat 2,4 miljoonaa euroa. Kesän aikana maksettiin 0,5 miljoonan euron lyhytaikainen laina pois ja erääntynyt 1,0 miljoonan euron lyhytaikainen laina uusittiin ja se erääntyy tammikuussa 2023. Tammi-syyskuun aikana lainoja on lyhennetty 2,5 miljoonaa euroa (lyhytaikaisia lyhennetty 1,8 miljoonaa euroa ja pitkäaikaisia 709 000 euroa) ja investoinnit toteutunut 1,5 miljoonaa eurolla. Tämä poikkeuksellinen lainojen lyhennykset on rasittanut kunnan maksuvalmiutta. Vuoden lopun osalta maksuvalmiuden ennustetaan olevan heikko. Vaikka vuosikate näyttäisi jäävän reilusti positiiviseksi, tulorahoitus ei tule riittämään investointeihin ja lainojen lyhennyksiin ja lisärahoituksen tarve tullaan kattamaan uudella lainalla. Tämän hetken maksuvalmiusennusteen perusteella loppuvuoden lisärahoituksen tarve on 1,5 milj. euroa. Lainakanta on 805 euroa/asukas syyskuun lopussa.

Liite: Osavuosisikatsaus 1—9/2022

Valmistelija: Vt. kunnanjohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Hallitus merkitsee tammi—syyskuun 2022 osavuosisikatsauksen tiedoksi saatetuksi ja lähettää sen edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi: Valtuusto

Kunnanhallitus

§ 284

28.11.2022

SEUTUKIRJASTO**KHALL 28.11.2022 § 284**

314/12.03.02/2021

Kirjastopalveluita seudullisesti -hanke on ollut käynnissä 1.4.2020 alkaen ja hanke päättyi 31.8.2022. Hankkeen tavoitteena on ollut Louna-kirjastojen seudullisen yhteistyön tiivistäminen. Hankkeessa on selvitetty seutukirjaston perustamista Louna-kirjastokuntien kesken.

Seutukirjastaselvityksessä ehdotettiin seutukirjastolle vastuukuntamallia, jonka avulla olisi mahdollista saavuttaa kirjastopalveluiden keveämpi hallinto, päällekkäisten töiden purkaminen seutukunnallisesti sekä henkilöstön liikkuminen joustavasti kuntarajojen yli. Seutukirjastolle ehdotettiin perustettavaksi myös seudullista johtokuntaa.

Seutukirjastoon liittyvän rakenteellisen muutoksen tavoitteena on kirjastopalveluiden alueellisen eriytymisen ehkäiseminen sekä kirjastopalveluiden kustannusten nousun hillitseminen pitkän aikavälin tarkastelussa. Seutukirjaston avulla pystytään vastaamaan kunta- ja kirjastoalan haasteisiin paremmin kuin nykyisellä hallintorakenteella. Hallintoa keventämällä kirjastopalvelun resursseja olisi mahdollista ohjata palvelutuotantoon asiakkaiden hyväksi.

Seutukirjaston vastuukuntaehdokkaiksi ovat aiemmilla päätöksillä ilmoittautuneet Forssan kaupunki (SiTLa § 107 24.11.2020; KH § 301 30.11.2020; KV § 106 14.12.2020) ja Tammelan kunta (KH 20.10.2020; KV § 4 1.2.2021). Lisäksi Forssan kaupungin päätöksissä edellytetään, että Forssan kaupunki toimii perustettavan seutukirjaston vastuukuntana.

Sopimusneuvotteluissa tarkasteltiin seutukirjaston vastuukuntavaihtoehdot taloudellisesta, hallinnollisesta ja henkilöstön siirron näkökulmasta. Tarkastelun perusteella Forssa seutukirjaston vastuukuntana osoittautui edullisemmaksi vaihtoehdoksi, minkä lisäksi Forssan kaupungin hallinto olisi skaalattavissa seutukirjaston tarpeisiin ja henkilöstön siirron kustannukset olisivat pienemmät kuin Tammelan toimiessa vastuukuntana.

Toive Tammelasta seutukirjaston vastuukuntana perustuu neuvottelupöydässä ja ohjausryhmässä esitettyyn ajatukseen siitä, että palveluiden tuottamisen vastuita tulisi hajauttaa seudullisesti, jotta kyseessä olisi aito yhteistyö. Käytännössä kuntaorganisaatio ei kuitenkaan pysty skaalaamaan hallintoaan ylöspäin, jotta se voisi vastata kaupungin palvelutuotannon tarpeita mm. tietojohtamisen ja henkilöstöhallinnon osalta. Tammelan osalta seutukirjasto tarkoittaisi lisähenkilöstön rekrytointia kunnalle sekä hallintotyökalujen, kuten ohjelmistolisenssien, lisähankintoja ja ICT-tuen lisäresursointia.

Kokonaisuus olisi monimutkainen, eikä kirjastopalveluiden näkökulmasta palvelisi seutukirjastolla tavoiteltua työn tehostumista.

Neuvottelupöydässä ja ohjausryhmässä nähtiin seutukirjaston strategisten etujen ohella seutukirjastossa olevan myös ongelmakohtia:

- 1) Seutukirjaston henkilöstön ja kunkin kunnan oman henkilöstön työtehtävien jakamisen ja muun arjen yhteistyön koettiin vaikeutuvan seutukirjaston myötä.
- 2) Kirjastopalveluiden hallinnollinen muutos ajoittuisi päällekkäin monen muun seudullisen/alueellisen muutoksen kanssa ja kuntiin jäisi entistä vähemmän omia työntekijöitä.
- 3) Kuntakohtainen panostaminen kirjastopalveluihin ei olisi entiseen tapaan mahdollista, koska kirjastopalveluiden kustannukset jaettaisiin asukasluvun suhteessa.

Seutukirjaston sopimusneuvotteluissa kuntavaalien alla keväällä 2021 ei päästy yhteisymmärrykseen seutukirjastopäätöksen edistämisestä, joten asia päätettiin siirtää seuraavien valtuustojen käsiteltäväksi. Tästä on tiedotettu valtuustoinfossa 16.9.2021.

Seutukirjastopäätöksen siirryttyä Forssan aloitteesta laadittiin palveluyhteistyösopimus Louna-kirjastojen kesken. Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kunnat solmivat Forssan kaupungin kanssa 1.1.2022 alkaen palveluyhteistyösopimuksen, jonka mukaisesti jaetaan Forssan kaupunginkirjastolle syntyvät kustannukset heidän Louna-kirjastoille tuottamistaan yhteisistä ja välttämättömistä työkokonaisuuksista. (KV 31.1.2022 § 6).

Kirjastopalveluita seudullisesti -hankkeen ohjausryhmän kokouksessa 20.5.2022 todettiin, että seutukirjastoasian päätökseen vieminen on tärkeää hankkeen päättyessä. Seutukunnan kirjastopalveluiden tilanne on yhä seutukirjastoselvityksen mukainen: Viisinkertaisesta hallinnosta luopuminen on kirjastopalveluiden näkökulmasta seudun asukkaiden kirjastopalveluiden saatavuuden kannalta rakenteellisesti kestävin vaihtoehto, koska se ehkäisee alueellista eriytymistä sekä hillitsee kirjastopalveluiden kustannusten nousua pitkällä aikavälillä.

Seutukirjasto sekä seutukirjaston päätöksenteosta vastaava johtokunta tulisi perustettavaksi 1.1.2024 alkaen. Seutukirjastosopimus korvaisi Louna-kirjastojen 1.1.2022 voimaan astuneen palveluyhteistyösopimuksen. Louna-kirjastojen nk. kirjastokimppa päättyisi seutukirjastosopimuksen myötä ja Louna-kirjastojen yhteistyö toteutuisi jatkossa seutukirjastosopimuksen pohjalta.

Valmistelija: Kirjastonjohtaja Soili Ojanen, puh. 050 409 8093

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että

- 1) Louna-kirjastokunnat eli Forssan kaupunki sekä Humppilan, Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kunnat perustavat seutukirjaston sekä seutukirjaston johtokunnan 1.1.2024 alkaen.
- 2) Seutukirjasto perustetaan vastuukuntamallilla ja vastuukuntana toimii Forssan kaupunki.
- 3) Seutukirjaston perustamisen myötä kuntien kesken solmittu palveluyhteistyösopimus sekä nk. Louna-kirjastojen kirjastokimppa päättyy.
- 4) Seutukirjaston perustaminen edellyttää, että kaikissa viidessä kunnassa tehdään saman sisältöinen päätös.

Asian käsittely:

Kirjastonjohtaja Soili Ojanen oli läsnä kokouksessa klo 17.32—17.44 kertomassa, miten seutukirjastoon liittyvä valmistelu on edennyt.

Esittelijä teki kokouksessa keskustelun päätyttyä muutetun päätösehdotuksen.

Muutettu päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää esittää seutukirjaston osalta valtuustolle seuraavaa:

- 1) Seutukirjasto ei ole tällä hetkellä toteutettava vaihtoehto.
- 2) Yhteistyötä kirjastotoimen osalta jatketaan kuntien kesken nk. Louna-kirjastojen kirjastokimppana.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi:

Valtuusto

Kunnanhallitus

§ 285

28.11.2022

JÄSENESITYKSET LOUNAPLUSSA RY:N HALLITUKSEEN TOIMIKAUDEKSI 2023 - 2025**KHALL 28.11.2022 § 285**

296/00.00.01.00/2021

LounaPlussa ry:n toiminnanjohtaja Tuula Kallioinen on ilmoittanut, että LounaPlussa ry:n hallituksesta ovat erovuorossa Tammelan kunnan edustajat Jenni Rauhaniemi ja Eero Pura. Toimikausi on kolme vuotta kerrallaan ja enintään kaksi kertaa eli kuusi vuotta.

Jenni Rauhaniemi voi jatkaa LounaPlussa ry:n sääntöjen puitteissa hallituksen jäsenenä vuodet 2023—2025, mutta Eero Puran osalta kuuden vuoden maksimiaika on täynnä eli tarvitaan uusi varajäsen. LounaPlussa ry toivoo tasa-arvonäkökulmasta esityksiä mieshenkilöstä. Julkisen tahon edustaja voi olla viranhaltija tai luottamushenkilö, joka ei ole maaseudun kehittämiseen liittyvän yhdistyksen hallituksessa.

Kunnanhallitukselta toivotaan esitystä varsinaisesta jäsenestä ja varajäsenestä marraskuun aikana tasa-arvonäkökulma huomioiden.

Jenni Rauhaniemi on ilmoittanut, että hän on halukas jatkamaan Tammelan kunnan edustajana LounaPlussa ry:n hallituksessa vuodet 2023—2025.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) nimetä LounaPlussa ry:n hallitukseen Tammelan kunnan edustajaksi Jenni Rauhaniemen toimikaudelle 2023—2025 ja
- 2) valita hänelle varajäsenen toimikaudelle 2023—2025.

Päätös: Kunnanhallitus päätti

- 1) nimetä LounaPlussa ry:n hallitukseen Tammelan kunnan edustajaksi Jenni Rauhaniemen toimikaudelle 2023—2025 ja
- 2) hänelle varajäseneksi Jyri Kauniston toimikaudelle 2023—2025.

Ote: LounaPlussa ry, Jenni Rauhaniemi, Jyri Kaunisto

Kunnanhallitus

§ 286

28.11.2022

LAUSUNTO FORSSAN KAUPUNGIN JÄTELAUTAKUNNALLE JÄTETAKSASTA VUODELLE 2023**KHALL 28.11.2022 § 286**

Forssan kaupungin jätelautakunta on valmistellut jätetaksaa vuodelle 2023 yhteistyössä Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n kanssa. Jätelautakunta pyytää toimialueen kunnilta lausuntoja ehdotuksesta yhteistoiminta-alueen kuntien yhteiseksi jätetaksaksi vuodelle. Jätelautakunta käsittelee jätemaksutaksan vuodelle 2023 kokouksessaan 14.12.2022. Mahdolliset lausunnot pyydetään toimittamaan 1.12.2022 mennessä.

Keskeisimmät jätemaksutaksaan ehdotettavat muutokset ovat:

- Jätemaksutaksan rakennetta on muutettu aikaisempaan verrattuna, eli vuoden 2023 jätemaksutaksa on jaettu kahteen eri osioon, tekstimuotoiseen perusteluosioon ja hinnastoon, joka on taksan liitteenä 1. Jätemaksutaksan laadinnassa on käytetty apuna Kuntaliiton opasta jätetaksan laadintaan.
- Taksassa on huomioitu jätelainsäädännön muutoksesta johtuva kuntavastuun laajentuminen, eli kunnan vastuulla olevan jätteenkuljetuksen laajeneminen bio- ja pakkausjätteisiin.
- Kuvauksia eri jätejakeiden kuljetusjärjestelmistä toimialueella on tarkennettu.
- Jäteastioiden tyhjennys- ja käsittelymaksujen määräytymisen perusteita on tarkennettu.
- Keskeisimpiä käsitteitä on yhtenäistetty jätehuoltomääräysten käsitteiden kanssa.
- Maksutaulukoihin esitettävät muutokset on nähtävillä liitteessä, jossa on esitetty vuoden 2022 hintoihin esitettävät muutokset vuodelle 2023.

Tekninen johtaja Jari Kauppi on pyytänyt lisäaikaa lausunnon antamiseen asian lyhyen käsittelyajan johdosta, mutta pyydettyä lisäaikaa ei ole saatu.

Oheismateriaali: Luonnos Forssan kaupungin jätelautakunnan jätemaksutaksasta Jätelautakunta 12.12.2019 § 32, taksa 2023
Hinnasto, Luonnos jätemaksutaksa 1.1.2023 alkaen
Vuoden 2022 hinnat vuoden 2023 muutoksilla
Vuoden 2022 taksa vuoden 2023 muutoksilla

Valmistelija: Tekninen johtaja Jari Kauppi, puh. 040 861 1788

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä tietoonsa saatetuksi lausuntopyyntö.

Päätös: Kunnanhallitus päätti, että jätetaksasta ei anneta lausuntoa.

Ote: Forssan kaupungin jätelautakunta

Kunnanhallitus

§ 287

28.11.2022

TÄYTTÖLUPA, KIRJASTOVIRKAILIJA 1.2.2023 ALKAEN**KHALL 28.11.2022 § 287**

Kirjastonjohtaja Soili Ojanen on 22.11.2022 lähettänyt kunnanhallitukselle kirjeen koskien kirjastovirkailijan täyttölupaa. Kirjeessä todetaan seuraavaa:

”Kirjastopalveluihin haetaan täyttölupaa uuteen toistaiseksi voimassa olevaan kirjastovirkailijan työsuhteeseen 1.2.2023 alkaen. Kirjastovirkailijaa tarvitaan kirjastolain mukaisten tehtävien toteuttamiseen. Nykyisellä henkilöstöllä ei kyetä vastaamaan esimerkiksi kirjastoille asetettuun tehtävään yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistämisestä. Lisäksi kansallisen lukutaitostrategian mukainen lukutaitotyö tulisi huomioida kirjaston tehtävissä, mutta sitä ei ole mahdollista toteuttaa nykyisellä niukalla henkilöstöllä.

Kirjastovirkailijalla tulee olla vähintään tieto- ja kirjastopalvelualan ammattitutkinto.”

Täyttölupa on huomioitu kirjastopalvelujen raamissa ja talousarvioesityksessä vuodelle 2023 ja edellyttää näin ollen talousarvion hyväksymistä.

- Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455
- Esittelijä Vt. kunnanjohtaja
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää myöntää täyttöluvan kirjastovirkailijan tehtävän täyttämiseen 1.2.2023 alkaen toistaiseksi.
- Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.
- Ote: kirjastonjohtaja Soili Ojanen

Kunnanhallitus

§ 288

28.11.2022

TÄYTTÖLUPA, KIRJASTOAUTONKULJETTAJA-VIRKAILIJA 1.3.2023 ALKAEN**KHALL 28.11.2022 § 288**

Kirjastonjohtaja Soili Ojanen on 22.11.2022 lähettänyt kunnanhallitukselle kirjeen koskien kirjastoautonkuljettaja-virkailijan täyttölupaa. Kirjeessä todetaan seuraavaa:

”Kirjastopalveluihin haetaan täyttölupaa kirjastoautonkuljettaja-virkailijan toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen 1.3.2023 alkaen.

Kirjastoautonkuljettaja-virkailija eläköityy 1.8.2023. Hän työskentelee toukokuun loppuun ja jää sen jälkeen vuosilomalle. Uusi työntekijä tulee palkata siten, että hän ehtii perehtyä töihin noin kolmen kuukauden ajan nykyisen työntekijän kanssa. Koska työtä tehdään yksin, perehdytysajan tulee olla riittävän pitkä.

Työntekijällä tulee olla C-ajokortin lisäksi voimassa oleva kuljettajan ammattipätevyys. Lisäksi tulee olla kirjastoalan koulutus. Koska kirjastoauton työntekijöistä tiedetään olevan pulaa, vaihtoehtoisesti haetaan henkilöä, joka on kiinnostunut kouluttautumaan oppisopimuksella työn ohessa.”

Täyttölupa on huomioitu kirjastopalvelujen raamissa ja talousarvioesityksessä vuodelle 2023 ja edellyttää näin ollen talousarvion hyväksymistä.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää myöntää täyttöluvan kirjastoautonkuljettaja-virkailijan tehtävän täyttämiseen 1.3.2023 alkaen toistaiseksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: kirjastonjohtaja Soili Ojanen

Kunnanhallitus

§ 289

28.11.2022

VUONNA 2023 TOIMITETTAVIEN EDUSKUNTAVAALIEN ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKAT**KHALL 28.11.2022 § 289**

266/00.00.00.01/2022

Vuoden 2023 eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 22.—28.3.2023.

Vaalilain (714/1998) 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Vaalilain muuttamisesta säädetyn lain (649/2021) 9 §:n mukaisia ennakkoäänestyspaikkoja ovat ne kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat, joiden lukumäärästä ja sijainnista kunnanhallitus päättää sekä sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kunnanhallituksen päätöksellä määrätyt, sosiaalihuollon toimintayksiköt sekä rangaistuslaitokset. Lisäksi äänestys voidaan järjestää tietyin edellytyksin äänestäjän kotona (kotiäänestys).

Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä. Kunnan on huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä. Äänestämisen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa oltava äänestäjille mahdollisimman turvallista. Äänestyspaikoissa on pystyttävä myös huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Vaalilain (247/2002) 47 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikan on oltava ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Vaalilain (496/2013) 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys toimitetaan kotimaan yleisessä ennakkoäänestyspaikassa kunnanhallituksen päätöksellä määrättyinä aikana, joka ei saa olla arkipäivisin ennen klo 8:aa eikä kello 20:n jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9:ää eikä kello 18:n jälkeen.

Kunnanhallituksen on tehtävä päätökset yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikat voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) 13.1.2023 klo 12 mennessä.

Kunnanhallituksen asiana on myös tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan.

Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon kulloisenkin epidemiatilanteen ja varautumaan siihen, että tilanne voi vaatia samanlaisia erityisjärjestelyitä, joita toteutettiin Covid-19 -pandemian osalta vuoden 2021 kuntavaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että

- 1) vuoden 2023 eduskuntavaaleissa Tammelan kunnassa yleisenä ennakkoäänestyspaikkana toimii Tammelan kunnantalo, osoite Hakkapeliitantie 2, 31300 Tammela,
- 2) ennakkoäänestyspaikka on avoinna ennakkoäänestysten aikana seuraavasti:
  - keskiviikko—perjantai 22.—24.3.2023 klo 10—16,
  - lauantai—sunnuntai 25.—26.3.2023 klo 10—14 sekä
  - maanantai—tiistai 27.—28.3.2023 klo 10—18,
- 3) ennakkoäänestys toimitetaan laitossäänestyksenä Tammelan kunnan alueella seuraavissa paikoissa:
  - Ruisluodon palvelukeskus, osoite Ruisluodontie 19, 31300 Tammela,
  - Tammikartanon palvelukeskus, osoite Tammelantie 25, 31300 Tammela sekä
  - Iltatuuli ja Lupiini –asumispalveluyksiköt, osoite Ruisluodontie 2, 31300 Tammela ja
- 4) kotiaänestys toimitetaan aikaisemman käytännön mukaisesti, kotiaänestykseen ilmoittautuvien perusteella.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 290

28.11.2022

VUONNA 2023 TOIMITETTAVIEN EDUSKUNTAVAALIEN VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKAT**KHALL 28.11.2022 § 290**

266/00.00.00.01/2022

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023.

Vaalilain (714/1998) 8 §:n mukaan äänestysalueena on kunta, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueista päättää valtuusto. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

Valtuusto on 24.1.1994 päättänyt, että Tammelan kunnassa on 4 äänestysaluetta, jotka ovat:

- 001 Kirkonkylän äänestysalue
- 002 Pohjois-Tammelan äänestysalue
- 003 Portaan äänestysalue ja
- 004 Riihivalkaman äänestysalue.

Tammelassa henkilöt, joita ei ole väestökirjanpidossa merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvan äänestysalueeseen 001, Kirkonkylän äänestysalue.

Vaalilain 68 §:n mukaan vaalipäivän äänestys aloitetaan klo 9 ja sitä jatketaan yhtäjaksoisesti klo 20:een. Kaikilla niillä äänestäjillä, jotka ovat ennen klo 20:tä tulleet saapuville odottamaan äänestysvuoroaan, on oikeus äänestää. Odotustila on suljettava klo 20. Sulkemisesta on sitä ennen ilmoitettava saapuville tulleille äänestäjille.

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikat voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 13.1.2023 klo 12 mennessä.

Vuoden 2022 aluevaaleissa vaalipäivän äänestyspaikat olivat seuraavat: 001 Kirkonkylän äänestysalue, Tammelan kunnantalo; 002 Pohjois-Tammelan äänestysalue, Teuron koulu, 003 Portaan äänestysalue, Portaan koulu sekä 004 Riihivalkaman äänestysalue, Riihivalkaman koulu.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää vahvistaa vuoden 2023 eduskuntavaalien vaalipäivän 2.4.2023 äänestyspaikat seuraavasti:

- 1) 001 Kirkonkylän äänestysalue, äänestyspaikka Tammelan kunnantalo

- 2) 002 Pohjois-Tammelan äänestysalue, äänestyspaikka Teuron koulu
- 3) 003 Portaan äänestysalue, äänestyspaikka Portaan koulu ja
- 4) 004 Riihivalkaman äänestysalue, äänestyspaikka Riihivalkaman koulu.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 291

28.11.2022

**VAALILAUTAKUNNAN JA VAALITOIMIKUNNAN ASETTAMINEN VUONNA 2023
TOIMITETTAVIIN EDUSKUNTAVAALEIHIN****KHALL 28.11.2022 § 291**

266/00.00.00.01/2022

Vaalilain (714/1998) 15 §:n mukaisesti kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Lisäksi kunnanhallituksen on asetettava laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Vaalilautakunta nimeää vaalipäivän äänestystä varten yhden tai useamman vaaliavustajan. Vaaliavustaja avustaa äänestäjän pyynnöstä häntä merkinnän tekemisessä äänestyslippuun. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaaliavustajana eikä äänestäjän valitsemana avustajana.

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyysäännöt eduskuntavaaleissa ovat seuraavat:

Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi jäsenten ja varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä, vuoden 2019, eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysäännöksiä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus vai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi jäsenten ja varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä, vuoden 2019, eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysäännöksiä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan, mitä kuntalaissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan (§:t 71 ja 74). Ei ole estettä valita samaa henkilöä sekä vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan, kunhan henkilö on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Kuntalain (410/2015) 71 §:n mukaan vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö, jonka kotikunta kyseinen kunta on, jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuudet valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan ja jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi. Kuntalain 70 §:ssä todetaan, että luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Suostumus on annettava ennen kuin henkilö valitaan luottamustoimeen.

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- asianomaisen lautakunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Kunnallisten toimielinten kokoonpanossa oli lisäksi huomioitava tasa-arvolain (609/1986) 4 a §, jonka mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää aloittaa valmistelut vaalilautakuntien (yhteensä neljä vaalilautakuntaa) ja vaalitoimikunnan jäsenten nimittämiseksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 292

28.11.2022

EDUSKUNTAVAALIEN ULKOMAINONTA**KHALL 28.11.2022 § 292**

266/00.00.00.01/2022

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023. Ennakoäänestys toimitetaan kotimaassa 22.—28.3.2023. Kuntaliitto suosittaa yleiskirjeessään 7/2022, että vaalien ulkomainonta aloitettaisiin viikkoa ennen ennakoäänestyksen alkamista eli 15.3.2022.

Kunnalla ei ole lakisääteisiä velvollisuuksia vaalimainonnan järjestämisessä. Kunnat ovat kuitenkin perinteisesti tarjonneet puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistoiden esillepanoon tätä tarkoitusta varten varatuissa telineissä. Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain. Kunta ei voi määrätä muiden kuin omistuksessaan ja hallinnassaan olevien alueiden vaalimainontapaikoista. Mainospaikkojen myöntämisessä on noudatettava yhdenvertaisuusperiaatteen vaatimuksia eli tasapuolisuutta mainospaikkojen jaossa.

Ulkomainospaikkoja valittaessa on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakoäänestys- tai äänestyspaikalle tai niiden välittömään läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien valinnanvapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin.

Tammelassa vaalimainospaikkoina ovat kuntavaaleissa 2021 ja aluevaaleissa 2022 olleet entinen sorakuoppa Tammelan tien varrella (Matintie ja Neuvoksentien välillä Tammelantie 37:ää vastapäätä) sekä Forssa-Tammela -maantien kevyenliikenteen väylän varrella kunnan vuokrakerrostalojen kohdalla. Kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle on annettu mainospaikka.

Kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. Jotta tyhjiä mainospaikkoja ei jäisi, ehdokkaita asettaneilta ryhmiltä voidaan tiedustella, tulevatko he käyttämään mainospaikkoja ja edellyttää vastausta tiettyyn päivämäärään mennessä uhalla, että vaalimainospaikkoja ei heille varata. Ryhmiltä voidaan myös vaatia kirjallinen ilmoitus tai sitoumus vaalimainospaikkojen käyttämisestä. Edellä kuvattu menettely täyttää myös yhdenvertaisuusperiaatteen vaatimukset. Jos tyhjiä paikkoja kuitenkin jää, niitä voidaan käyttää yleiseen vaalitiedottamiseen.

Kuntaliitto suosittaa yleiskirjeessään myös mainonnan aloittamisen ajankohdan sekä vaalien ulkomainonnasta kunnassa vastaavien henkilöiden nimien ja yhteystietojen saattamista vaaleihin osallistuvien puolueiden paikallisosastojen tietoon.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 050 809 5455

Esittelijä Vt. kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että

- 1) vaalien ulkomainokset voidaan laittaa kunnan toimesta pystytettyihin telineisiin entiseen sorakuoppaan Tammelan tien varrella (Matintie ja Neuvoksentien välillä Tammelantie 37:ää vastapäätä) sekä Forssa-Tammela -maantien kevyenliikenteen väylän varrelle kunnan vuokrakerrostalojen kohdalle,
- 2) mainokset saa laittaa paikoilleen keskiviikkona 15.3.2023,
- 3) puolueiden ja valitsijayhdistysten tulee ilmoittaa 6.3.2023 mennessä, mikäli he käyttävät mainospaikkaa,
- 4) vaalimainospaikasta ei peritä korvausta ja
- 5) vaalimainokset on poistettava asettajansa toimesta 4 päivän kuluessa vaalin toimittamisesta eli viimeistään 6.4.2023.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Mika Suontausta

Kunnanhallitus

§ 293

28.11.2022

VT. KUNNANJOHTAJAN ESITTELEMÄT MUUT AJANKOHTAISET ASIAT

KHALL 28.11.2022 § 293

Vt. kunnanjohtaja Taavi Leinikka esittelee kunnanhallitukselle ajankohtaisia asioita.

Valmistelija: Vt. kunnanjohtaja Taavi Leinikka, puh. 050 599 1140

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tietoonsa saatetuksi vt. kunnanjohtajan esittelemät ajankohtaiset asiat ja päättää mahdollisista toimenpiteistä, joihin asiat antavat aiheita.

Asian käsittely: Vt. kunnanjohtaja esitteli seuraavat ajankohtaiset asiat:

- 1) Venesillan investoinnit
- 2) Tavastian hallin myynti
- 3) Tiedottajan rekrytointi
- 4) Ensimmäiset ukrainalaiset saapuneet Tammelaan
- 5) FAIn kiinteistön vuokraus yritystoimintaan
- 6) FSHKYn kiinteistöt 1.1.2023 alkaen
- 7) Osallistumispyyntö Kanta-Hämeen liikennejärjestelmätyn jatkuvan rahoituksen toimintamalliin

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 294

28.11.2022

VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSET

KHALL 28.11.2022 § 294

Kuntalain 92 § mukaiset päätökset voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Julkiset viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan verkkosivuilla Päätöksenteko / Viranhaltijapäätökset -sivulla, jossa ne ovat näkyvillä muutoksenhakuajan. Oheismateriaalina viranhaltijapäätösten yhdistelmä.

Hallinto- ja kehittämispalvelut

- Kunnanjohtajan viranhaltijapäätökset § 27

Sivistyspalvelut

- Sivistystoimenjohtajan viranhaltijapäätökset §§ 140-141

Tekniset palvelut

- Teknisen johtajan viranhaltijapäätökset §§ 14-15
- Talonrakennusmestarin viranhaltijapäätökset §§ 51-53
- Maanrakennusmestarin viranhaltijapäätökset § 15

Tehtyihin päätöksiin liittyvät asiakirjat ovat nähtävillä kunnanhallituksen kokouksessa.

Viranhaltijapäätökset, joihin erityislainsäädännön mukaan ei ole otto-oikeutta, saatetaan luettelossa vain tiedoksi. Luettelot sisältävät salassa pidettäviä tietoja (JulkL 24 §)

Oheismateriaali: Luettelo viranhaltijapäätöksistä

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tehdyt viranhaltijapäätökset ja päättää, että niitä ei oteta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 295

28.11.2022

LAUTAKUNTIEN PÖYTÄKIRJAT

KHALL 28.11.2022 § 295

Kuntalain 92 § mukaiset päätökset voidaan kunnanhallituksen päätöksellä siirtää kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

1. Ympäristölautakunta 16.11.2022
2. Tekninen lautakunta 17.11.2022
3. Sivistyslautakunta 16.11.2022

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, ettei em. kokouksessa tehtyjä päätöksiä oteta kunnanhallituksen käsiteltäviksi ja kokouksissa tehdyt päätökset saadaan panna täytäntöön lukuun ottamatta niitä päätöksiä, jotka on esitetty kunnanhallitukselle ratkaistaviksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kunnanhallitus

§ 296

28.11.2022

SAAPUNEET KIRJELMÄT

KHALL 28.11.2022 § 296

1. FSHKY:n yhtymähallituksen kokouspöytäkirjat 31.10.2022 ja 15.11.2022 luettavissa verkossa: www.fshky.fi
2. Hämeen liiton uutiskirjet 4.11.2022 ja 7.11.2022 luettavissa verkossa: www.hameenliitto.fi
3. KT:n yleiskirjeet 24 – 27 luettavissa verkossa: www.kt.fi
4. Kuntaliiton uutiskirje 9.11.2022 luettavissa verkossa: www.kuntaliitto.fi
5. Maakuntahallituksen kokouspöytäkirja 7.11.2022 luettavissa verkossa : www.hameenliitto.fi/

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä saapuneet kirjelmät ja päätökset tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 277, § 278, § 279, § 280, § 281, § 282, § 283, § 284, § 286, § 287, § 288, § 291, § 293, § 295, § 296

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 285, § 289, § 290, § 292

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä:

- se johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tammelan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirjanote on lähetetty hänelle kirjeellä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään on, Kunnanhallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Tammelan kunta
Kirjaamo
Hakkapeliitantie 2
31300 Tammela
sähköposti: kirjaamo@tammela.fi
puh. 03 41201
Kirjaamon aukioloaika ma—pe klo 9.00-14.30.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan
- tekijän nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Tammelan kunnan kirjaamosta.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on 1.12.2022 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 1.12.2022